

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

12.05.2026

Vår referanse

2026/4671

Deres dato:

Deres referanse

Harstad kommune
Postboks 1000
9479 HARSTAD

Telefonnummer til saksbehandler

Sarah Arulanandam, 77 64 22 80

Om Harstad kommunes praksis ved svar på innsynskrav

Vi viser til henvendelse fra Odd Leif Andreassen, mottatt her den 08.04.2026. Videre viser vi til etterfølgende korrespondanse, herunder e-post fra Andreassen datert 26.04.2026 og telefonsamtale med Harstad kommune om saken. Vi legger til grunn at kommunen er kjent med korrespondansen i saken, og vi legger derfor ikke denne ved, men den kan ettersendes ved behov.

Bakgrunnen for henvendelsen

Vi forstår det slik at Andreassen jobber som journalist i Harstad Tidende, og har bedt Harstad kommune om innsyn i dokumenter. Andreassen opplyser om at han har bedt kommunen om å besvare innsynskravene på e-post, men opplever at kommunen nekter å bruke e-post når de svarer på innsynskravene. Kommunen sine svar på innsynskravene og klagesakene sendes til Harstad Tidende sin Altinn, noe journalisten ikke har tilgang til, og som hindrer han i å utføre jobben sin.

Andreassen har vært i dialog med kommunen om problematikken. Korrespondansen med kommunen er videresendt til Statsforvalteren. Kommunen svarer følgende til Andreassen i e-post datert 09.03.26:

Harstad kommune mottar jevnlig innsynsforespørsler, både fra Harstad tidende og andre aktører. Forespørslene kan komme til kommunen gjennom forskjellige kanaler, gjerne på epost.

Harstad kommune forsøker å svare ut disse henvendelsene så snart som mulig, og svar per mail er mye brukt når det gjelder innsynsforespørsler, også ved denne innsynsforespørselen.

I denne saken har Harstad kommune bare gitt Harstad tidende delvis innsyn i forespurte materiale, og dette materiale er sendt deg per mail i flere omganger, senest 11/2-2026. Det foreligger etter det vi kjenner til, ikke ubesvarte henvendelser når det gjelder innsyn i denne saken.

Harstad tidende har imidlertid klaget på avgjørelsen om delvis innsyn.

En slik klage må da underlegges en formell behandling i vårt saksbehandlingssystem slik at saksgangen dokumenteres og arkiveres. Svar fra vårt saksbehandlingssystem går alltid ut via

Altinn som er den metoden myndighetene anbefaler at kommunene skal bruke, og som er den mest effektive og sikre måten å besvare henvendelsene på.

I denne saken har Harstad kommune først sendt Harstad tidende et foreløpig svar 19/2 som bekrefter at klagen er mottatt og at svar kan ventes senest 2/3.

Deretter har Harstad kommune svart Harstad tidende på klagen 27/2 hvor vi opprettholder vårt vedtak om delvis innsyn i forespurte dokumenter. Samme dag oversender Harstad kommune klagen til Statsforvalteren for videre behandling. Når svaret foreligger hos Statsforvalteren, vil Harstad kommune forholde seg til det.

Harstad kommune mottar en særdeles stor mengde formelle henvendelser som skal svares ut i vårt saksbehandlingssystem. Svar på disse henvendelsene blir alltid sendt via Altinn, på samme måte som andre offentlige aktører. Harstad kommune mottar som eksempel alle henvendelser fra staten og andre offentlige aktører via Altinn.

Alle virksomheter, også Harstad tidende, er pliktig til å motta henvendelser via Altinn.

Harstad kommune kan ikke lage sidesystemer i tillegg til vårt saksbehandlingssystem for manuelt å sende henvendelser til alle virksomheter på andre måter i tillegg til det vi sender via Altinn. Det ville i så fall kreve administrative ressurser som kommunen mener er mer fornuftig å bruke på tjenesteproduksjon.

Andreassen har klaget på at Harstad kommune nekter å bruke e-post når kommunen svarer på innsynsbegjæringer. Kommunen på sin side mener at det ikke er klageadgang på hvordan de svarer på henvendelser om innsyn og klager på forespørsel om innsyn.

Statsforvalterens rolle

Statsforvalteren er klageinstans for saker der det er gitt avslag på innsyn etter offentleglova, og har i tillegg et veiledningsansvar på offentleglovas område.

Vi forstår henvendelsen fra Andreassen som et generelt spørsmål om lovligheten av kommunens praksis, og svarer på henvendelsen i lys av vårt veiledningsansvar på området.

Vår vurdering

Utgangspunktet følger av offentleglova (offl.) § 32 annet ledd første punktum, som lyder:

Dersom den som har kravd innsyn, ikkje har fått svar innan fem arbeidsdagar etter at organet mottok kravet, skal dette reknast som eit avslag som kan påklagast etter første ledd

Vår vurdering er at henvendelsen gjelder hvorvidt den som har krevd innsyn, har fått svar, når svar på innsynsbegjæringen sendes til vedkommendes arbeidsgiver, og ikke den konkrete e-postadressen som har sendt innsynsbegjæringen.

Spørsmålet er om svaret på innsynskravet i et slikt tilfelle er sendt til den som har krevd innsyn.

Hovedregelen om innsyn følger av offentleglova § 3, som lyder:

Saksdokument, journalar og liknande register for organet er opne for innsyn dersom ikkje anna følgjer av lov eller forskrift med heimel i lov. Alle kan krevje innsyn i saksdokument, journalar og liknande register til organet hos vedkommande organ

Formuleringen «alle» er utdypet i forarbeidene til offl. § 3, Ot.prp. nr. 102 (2004-2005), hvor det står følgende på side 119:

Andre punktum slår for det første fast at innsynsretten etter første punktum gjeld for alle. Dette er ei vidareføring av gjeldande rett. Alle skal her tolkast bokstaveleg. Det vil seie at kven som helst har rett til innsyn etter lova. Det spelar inga rolle om vedkommande er innlending, utlending, ung, gammal, eller om det er ein fysisk eller juridisk person som krev innsyn

Videre følger det av Justis- og beredskapsdepartementets Rettleiars til offentleglova, G-2009-419 at det ikkje er krav til identifikasjon. Vi viser til Rettleiaren punkt 9.1 på side 161:

Det er ikkje krav om at den som krev innsyn identifiserer seg, innsynskravet kan til dømes kome pr. e-post eller telefaks utan at det er opplyst noko namn. Dokumenta det blir gitt innsyn i må då sendast til same eller anna oppgjeve adresse

Videre viser vi til formålet med offentleglova, som følger av lovens § 1:

Formålet med lova er å leggje til rette for at offentleg verksemd er open og gjennomsiktig, for slik å styrkje informasjons- og ytringsfridommen, den demokratiske deltakinga, rettstryggleiken for den enkelte, tilliten til det offentlege og kontrollen frå ålmenta. Lova skal òg leggje til rette for vidarebruk av offentleg informasjon

Pressen og massemediene er viktig for at lovens formål og hensynene bak offentleglova ivaretas. Dette fremgår uttrykkelig av Rettleiars til offentleglova på side 11, hvor kontrollhensynet er trukket frem som en av de grunnleggende hensynene bak innsynsretten:

Retten til innsyn i offentleg verksemd er eit grunnleggjande demokratisk prinsipp, og har etter kvart vorte solid forankra i lovverk og praksis, både nasjonalt og internasjonalt. Dei grunnleggjande omsyna som ligg bak prinsippet blir gjerne omtala som: (...)

- kontrollomsynet, at borgarane og media gjennom innsyn har høve til å kontrollere styresmaktene, og slik avsløre kritikkverdige og uheldige tilhøve, og

Rettskildene viser at alle har rett til innsyn etter lova, og at innsynskrav kan sendes anonymt. Dersom innsynskravene sendes per e-post uten at det er opplyst navn, må henvendelsene besvares til samme eller annen oppgitt adresse. Videre følger det av Rettleiaren punkt 9.5.1 at det er blitt vanlig at innsynskrav blir fremsatt gjennom e-post, og at et eventuelt avslag blir gitt på samme måte.

En praksis, hvor svar på innsynskrav sendes til avisas/arbeidsgivers Altinn, setter etter vår vurdering journalisten i en dårligere posisjon enn andre som ber om innsyn, f.eks. de som sender henvendelsen anonymt.

Når den som har bedt om innsyn ønsker at svaret skal sendes direkte til han, tilsier ordlyden i § 3 og formålet bak offentleglova, at svaret gis på en måte som han har direkte tilgang til. Kontrollhensynet, hensynet til informasjonsfrihet og hensynet til befolkningens tillitt til forvaltninga tilsier at når «alle» kan kreve innsyn anonymt på e-post, og få svar på e-post, må også en journalist kunne kreve at innsynskravene besvares på e-post.

Kommunen viser til at Harstad Tidende har klaget på avgjørelsen om delvis innsyn, og at en slik klage må underlegges en formell behandling i saksbehandlingssystemet slik at saksgangen

dokumenteres og arkiveres. Videre vises det til at svar fra saksbehandlingssystemet alltid går ut via Altinn, og at kommunen ikke kan lage sidesystemer i tillegg til saksbehandlingssystemet, for manuelt å sende henvendelser på andre måter.

Statsforvalteren vil vise til at det følger av partsbegrepet i fvl. § 2 bokstav e) at part i saken er den som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder. I en klagesak hvor en journalist med sin tildelte e-postadresse har klaget på avslaget, er det ikke etter Statsforvalterens vurdering naturlig å uten videre legge til grunn at det er journalistens arbeidsgiver som er part i saken, og som skal motta korrespondansen i saken. Dette særlig sett i sammenheng med redegjørelsen gjengitt over som gjelder rekkevidden av innsynsretten etter offl. § 3.

Statsforvalteren har forståelse for at kommunen mottar en stor mengde henvendelser som må svares ut i kommunens saksbehandlingssystem, og at man vil sikre at innsyns- og klagesaker blir behandlet på riktig måte. Statsforvalteren legger imidlertid til grunn at kommunen har systemer for å besvare alle typer henvendelser på e-post, og for å journalføre denne korrespondansen der det kreves.

Vår vurdering er oppsummert at den som har krevd innsyn, ikke kan anses å ha fått svar, når svaret sendes til arbeidsgivers Altinn, som vedkommende ansatt ikke har direkte tilgang til. Konsekvensen av dette er etter vår vurdering at det da som utgangspunkt vil være klagerett dersom man ikke mottar svar til riktig adresse innen 5 arbeidsdager etter at kommunen mottok kravet jf. offl. § 32 annet ledd.

På samme måte vil en klagesaksoversendelse som er sendt i kopi til en annen enn til den som er part i klagesaken, være sendt til feil mottaker.

Med hilsen

Sara Holthe Jaklin (e.f.)
fung. leder juridisk seksjon

Sarah Arulanandam
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Odd Leif Andreassen